

๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๕

เรื่อง หรือเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

เรียน นาย ก.

อ้างถึง หนังสือของท่านฉบับลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้สอบถามปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูรวม ๓ ประการนั้น สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น สำนักงาน ก.พ. จึงมีอาจให้ความเห็นในกรณีดังกล่าว อันจะเป็นการก้าวล่วงเข้าสู่การพิจารณาของสำนักงาน ก.ค. อย่างไรก็ตาม หากกรณีนี้เกิดขึ้นกับข้าราชการพลเรือนสามัญ สำนักงาน ก.พ. ขอให้ความเห็นดังนี้

๑. การที่ผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการทางวินัยใดๆ เลย กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่พุดจาอุหมิ่นเหยียดหยามเพื่อนข้าราชการในเวลาปฏิบัติราชการ จนถูกศาลพิพากษาลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท ฐานดูหมิ่นซึ่งหน้านั้น ทำได้หรือไม่ และผู้บังคับบัญชาจะมีความผิดหรือไม่ นั้น

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๕วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ ... และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย” และวรรคเจ็ด ยังได้บัญญัติอีกว่า “ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย” จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อได้ทราบกรณีกระทำผิดและพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลตามที่มีการกล่าวหา หากผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเว้นไม่ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการทางวินัยโดยไม่สุจริต กรณีนี้ก็ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัยด้วย

๒. ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ต้องโทษทางอาญาในลักษณะเช่นนี้จะมีสิทธิขอเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรือไม่ และถ้าผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องราวแล้วปกปิดไว้และขอเลื่อนขึ้นเงินเดือนจะมีความผิดหรือไม่ นั้น

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ข้อ ๖ (๒) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นไว้ว่า “ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามกรณีนี้ ปรากฏว่าศาลได้มีคำพิพากษาลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท

ในความผิดฐานดูหมิ่นซึ่งหน้าอันเป็นความผิดลหุโทษ กรณีจึงไม่ต้องห้ามตามข้อ ๖ (๒) ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษ

๓. ตามที่ท่านต้องการทราบว่า กรณีความผิดเล็กน้อยได้แก่ความผิดลักษณะหรือประเภทใด นั้น

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๓ ได้บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์.... แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน” แต่กฎหมายมิได้อธิบายว่าการกระทำอย่างไรเป็นการกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาจึงต้องเทียบเคียงจากแนวทางการลงโทษที่ ก.พ. ได้เคยตอบรับทราบการลงโทษในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๑. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรปราการ ได้เขียนข้อความลงในหนังสือพิมพ์พาดพิงถึงผู้บริหารโรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งศาลจังหวัดสมุทรปราการมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท ฐานดูหมิ่นผู้อื่นด้วยการโฆษณา

ถูกลงโทษ ภาคทัณฑ์

๒. เจ้าหน้าที่ตรวจสรรพสามิต ๕ และนายตรวจสรรพสามิต ๒ กองตรวจกรมสรรพสามิต ได้ทะเลาะวิวาทกับราษฎร ซึ่งแม้ข้อเท็จจริงจะเป็นที่ยึดตามคำพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพฯ (ศาลอาญา) ว่าสาเหตุแห่งการทำร้ายร่างกายกันเกิดจากโทสะจริต ซึ่งราษฎรมีส่วนสานก่อด้วยก็ตาม แต่การที่ข้าราชการไปเกิดเรื่องทะเลาะวิวาทกับราษฎรในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าว เป็นการกระทำการซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

ถูกลงโทษ ภาคทัณฑ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดุล จันทรศักดิ์)

นิติกร ๕

แทนเลขาธิการ ก.พ.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

กลุ่มรักษามาตรฐานวินัย

โทร. ๒๘๑๘๖๗๓

โทรสาร ๒๘๑๔๕๗๓